

Til høringsparterne

Miljø & Biodiversitet
J.nr. 19-1261-000001
Den 08. juli 2019

Høring over udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2019/2020

Landbrugsstyrelsen sender hermed udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2019/2020 (gødskningsbekendtgørelsen) i høring.

Bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet bedes sendt til miljbio@lbst.dk (med cc til tohoba@lbst.dk og misund@lbst.dk) **senest den 22. juli 2019** med angivelse af j.nr. 19-1261-000001.

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold af materialet kan rettes til Tobias Holger Baden på tlf. 61 88 79 05 eller på mailadressen tohoba@lbst.dk eller til Michelle Sunding på tlf. 40 11 86 50 eller på mailadressen misund@lbst.dk.

Høringssvar bliver offentliggjort på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Baggrund for den nye bekendtgørelse

Bekendtgørelsen indeholder en række krav til gødningsanvendelsen til jordbrugsformål og registreringen heraf. Formålet med kravene er at reducere udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet fra jordbruget. Bekendtgørelsen har hjemmel i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag og indeholder en række ændringer i forhold til den gældende bekendtgørelse. Ændringerne skal medvirke til at skabe større gennemsigtighed og overblik over reglerne og bedre muligheder for kontrol med overholdelse af reglerne. Ændringerne til bekendtgørelsen udstedes i medfør af lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Bekendtgørelsesudkastets indhold

1. Bekendtgørelsens anvendelsesområde

Bekendtgørelsen finder anvendelse for virksomheder, der er registreret i Register for Gødningsregnskab efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 996 af 25. juni 2018. I planperioden

2019/2020 vil det være de regler om registrering i Register for Gødningsregnskab, der findes i den tidligere gødskningslov, der gælder.

Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse for virksomheder, herunder fælles biogasanlæg, forarbejdnings-, forbrændings- og brændingsanlæg, og offentligt ejede virksomheder, der sælger eller afgiver kvælstof- eller fosforholdig gødning. Bekendtgørelsen finder også anvendelse for fælles biogasanlæg, forarbejdnings-, forbrændings- og brændingsanlæg, der modtager kvælstof- eller fosforholdig gødning.

2.1 Definition af kunstgødning

Med lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (gødskningsloven) er gødskningslovens terminologi ændret, således at begrebet "handelsgødning" er erstattet med begrebet "kunstgødning".

Med henblik på fortsat at benytte den samme terminologi i gødskningsbekendtgørelsen og i gødskningsloven ændres terminologien i gødskningsbekendtgørelsen tilsvarende, så der i bekendtgørelsen i lighed med i gødskningsloven anvendes begrebet kunstgødning i stedet for handelsgødning. Kunstgødning defineres i bekendtgørelsen som uorganiske gødninger og urea, der indeholder hovednæringsstofferne N og P og er fremstillet ved en industriel proces, og som ikke er bioaske eller husdyrgødning.

2.2 Definition af planperiode

Den gældende gødskningsbekendtgørelse indeholder ingen definition af planperiode. Dette justeres med den nye bekendtgørelse.

Planperiode forstås i bekendtgørelsen i overensstemmelse med definitionen i gødskningslovens § 10, som perioden fra den 1. august til den 31. juli. Dyrkes afgrøder, der skal tilføres kvælstof eller fosfor efter den 31. juli, men inden den 30. september, og som skal høstes eller afgræsses inden den 31. december, forlænges planperioden til den 30. september.

2.3 Definition af fælles biogasanlæg.

Den gældende gødskningsbekendtgørelse indeholder ingen definition af fælles biogasanlæg.

I udkastet til bekendtgørelsen defineres et fælles biogasanlæg som et biogasanlæg, der ikke drives under samme CVR-nummer som en virksomhed, der er registreret efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbeholdning nr. 996 af 25. juni 2018.

2.4 Regler for og definition af bioaske

Bioaske er en fosforholdig gødning, der ikke indeholder kvælstof. Som følge af den nye gødskningslov er der i bekendtgørelsen fastsat regler om opgørelse af forbruget af fosfor fra bioaske, herunder forbrændt husdyrgødning, hvor bioaske i bekendtgørelsen inddrages som en ny gødningstype, som skal indberettes i gødningsregnskabet.

I udkastet til bekendtgørelsen er bioaske defineret som gødningstyper, der hidrører fra forgasning eller forbrænding af organisk materiale, herunder de asketyper, der er omfattet af bekendtgørelse om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål og forbrændt husdyrgødning.

2.5 Definition af JB-nr og regler for fravigelse af jordbundskortet.

Reglerne for fastsættelse af kvælstofnorm ud fra JB-nummer defineres i henhold til gødskningslovens § 14, stk. 1. hvor det i bekendtgørelsens tilføjes, at JB-nr fastsættes som det jordbundstypenummer som fastsat i bekendtgørelse om jordbundstypeklassificering. Miljø- og Fødevarerministeriet planlægger at udstede en koordinatbekendtgørelsen om jordtypeklassificering med ikrafttræden den 1. august 2019 og som er i offentlig høring parallelt med gødskningsbekendtgørelsen.

I § 10 fastsættes endvidere regler om fravigelse af JB-nummer (jordbundstype), som fastsat i bekendtgørelse om jordbundstypeklassificering og krav til dokumentation herfor. Fremgangsmåden for udfordring af jordbundskortets jordbundstype er den samme, som anvendes i plantedækkebekendtgørelsen og husdyrgødningsbekendtgørelsen.

2.6 Definition af anden organisk gødning

Den gældende gødskningsbekendtgørelse indeholder ingen definition af anden organisk gødning.

I udkastet til bekendtgørelsen er anden organisk gødning defineret som organisk gødning, der ikke er husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, afgasset biomasse eller urea.

3. Nye kvælstofnormer og husdyrnormer

Gødskningsbekendtgørelsens bilag 1 og 2 er opdateret med nye kvælstofnormer og husdyrnormer for planperioden 2019/2020 efter indstilling fra Udvalget vedr. kvælstofnormer, -prognoser og kvælstof i husdyrgødning ("Normudvalget")

I forhold til husdyrnormerne er følgende opdateret i udkastet til bekendtgørelsen:

Malkekøer, hvor der er nye data for produktionsniveau, foderforbrug, energikoncentration i foderet samt indhold af næringsstoffer i rationen.

Søer, hvor antal grise og grisenes vægt, samt foderforbrug og indhold af protein og fosfor (P) i foderet er opdateret for årssøer på stald.

Smågrise, hvor vægtinterval og tilvækst er opdateret samt FE/kg tilvækst og indhold af protein i foderet.

Slagtesvin, hvor FE/kg tilvækst og indhold af protein og P i foderet er opdateret. For slagtekyllinger (35 dage) er der i foråret 2019 i samarbejde med fjerkræ-erhvervet udført et nyt forsøg på Aarhus Universitet, som viste et ændret indhold af N, P og K pr kg tilvækst, og normtallene er opdateret i henhold her til.

For pelsdyr (mink) er hvalpe pr årstæve, foderforbrug og foderets indhold af råprotein og fosfor (P) opdateret.

Der indføres særskilte normer for økologisk svineproduktion. Hidtil har økologiske svineproducenter anvendt normtal for konventionel svineproduktion. Produktionsforholdene i den økologiske svineproduktion afviger dog på flere punkter fra den konventionelle, således at normerne for konventionel svineproduktion ikke er retvisende for økologisk svineproduktion, der er forbundet med en højere udskillelse af kvælstof og fosfor. Det skyldes bl.a., at økologisk foder ikke må tilsættes nogen stoffer, som kan reducere indholdet af proteiner og fosfor, at de økologiske svin har et højere foderforbrug, og at de økologiske svin har større pladskrav. Derfor har der i flere år været arbejdet på at tilvejebringe et fagligt grundlag til at fastlægge normtal for den økologiske svineproduktion, som nu indføres i gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2019/2020.

Korrektionsformler er opdateret i forhold til ovenstående ændringer, og for slagtekyllinger er der rettet nogle fejl i korrektionsformlerne for fosfor (P) og afvigende produktionsvægt.

4. Ny gødningstype for anden organisk gødning.

Ifølge den gældende gødskningsbekendtgørelse er der forskellige udnyttelseskrav til gødningstyper under anden organisk gødning. Udnyttelseskravet er et udtryk for virkningseffekten af gødningen og fastsætter, hvor stor en mængde af den samlede gødning, der skal indregnes i en bedrifts gødningsregnskab. Landbrugsstyrelsen oplever i stigende grad, at der anvendes typer af anden organisk gødning, som har en højere udnyttelse end de 40 %, som kravet er for den 6. kategori (andre organiske gødninger) under anden organisk gødning. For at imødekomme den udvikling, der sker på området med anden organisk gødning, indføres der i udkastet til bekendtgørelsen og på baggrund af fagligt grundlag fra Aarhus Universitet, en ny selvstændig gødningstype omfattende "Kød- og benmel, børstemel og fiske- mel/fiskeaffald", som ifølge det faglige grundlag fra Aarhus Universitet har en langt højere gødningsvirkning end de 40 % i kategori 6.

Kød- og benmel forventes mængdemæssigt at få større betydning og udbredelse fremadrettet, og det vurderes hermed hensigtsmæssigt at oprette en selvstændig kategori af anden organisk gødning bestående af kød- og benmel, børstemel og fiske- mel/fiskeaffald med en udnyttelsesprocent på 80 %,

5. Brødhvedesortlisten

Brødhvedesortlisten, som angiver sorter for dyrkning af brødhvede, hvor der kan anvendes forhøjet kvælstofnorm, er opdateret efter indstilling fra Tystoftefonden. Efter prøvedyrkning under N-forhold svarende til sorter af vinterhvede, der er særligt velegnet til brødhvedeproduktion med efterfølgende prøvebagning i årerne 2017-18, tilføjes sorten KWS Dag til brødhvedesortlisten jf. bilag 1 tabel 3. Efter indstillingen og på grundlag af manglende opformering eller efter aftale med sortens vedligeholder udgår sorterne Galerist og Kashmir fra brødhvedesortlisten jf. bilag 1 tabel 3.

6. Overførsel af regler om fosforregnskab

Med lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (gødskningsloven) overføres regler vedr. regnskabs-

krav i forbindelse med regulering af fosfor fra husdyrbrugloven til gødskningsloven. Derfor er de specifikke regnskabsregler for indregning af fosfor i gødningsregnskabet tilsvarende overført fra husdyrgødningsbekendtgørelsen til nærværende udkast til gødskningsbekendtgørelse.

7. Mulighed for at fratrække kvælstof og fosfor i anden organisk gødning og kunstgødning i gødningsregnskabet

Med lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (gødskningsloven) er der indført en bemyndigelse til at fastsætte regler om, at en virksomhed kan fratrække kvælstof og fosfor i anden organisk gødning og i kunstgødning, hvis gødningen er afsat til en registreret virksomhed. Landbrugsstyrelsen har konstateret, at der kan være et behov for at kunne fratrække kvælstof og fosfor i gødningsregnskabet, hvis en registreret virksomhed afsætter anden organisk gødning eller kunstgødning. Der er derfor indsat en bestemmelse herom i udkastet til bekendtgørelsen.

8. Krav om indsendelse af gødningsplanlægning og specificering af, hvilke oplysninger der skal indberettes i gødningsplanlægningen

Med lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag er der givet bemyndigelse til at fastsætte regler om indsendelse af en virksomheds gødningsplanlægning. Bemyndigelsen udmøntes i udkastet til bekendtgørelsen i § 11, hvorefter virksomheder, der i henhold til den tidligere gødskningslov § 2 er eller skal være i Register for Gødningsregnskab, skal indsende virksomhedens gødningsplanlægning for planperioden 2019/2020 senest den 10. september 2020. Virksomheden får desuden mulighed for at tilrette gødningsplanlægningen indtil fristen for indsendelse af gødningsregnskabet for 2019/2020 den 31. marts 2021. Indsendelse af gødningsplanlægningen for 2019/2020 foregår i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet (GKEA) for 2020, der åbner 1. februar 2020. Dette skema indeholder også virksomhedens indberetning af efterafgrøder for planperioden 2020/2021 med samme frist – den 10. september.

9. Justering af regler for indberetning af leverancer af gødning.

I § 33 i udkastet til bekendtgørelsen er reglerne justeret, så der ikke længere sættes krav om, at virksomheder skal indberette alle leverancer af gødningen gennem mellemhandlere, men kun den virksomhed som de selv har leveret gødningen til. Det betyder, at virksomheder, som agerer som mellemhandlere af gødninger, senest den 1. september 2020 digitalt skal indberette til Landbrugsstyrelsens Leverandørregister for gødningsleverancer, hvem de har afsat gødning til i planperioden. Justeringen foretages med henblik på at skabe overensstemmelse mellem reglerne og praksis på området.

Agil erhvervsrettet regulering

Landbrugsstyrelsen har overvejet principperne for agil erhvervsrettet regulering og har vurderet, at de ikke er relevante for de konkrete ændringer i bekendtgørelsen.

Digitaliseringsklar lovgivning

Bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for digital understøttelse.

Indberetning af gødningsplanlægning og gødningsregnskab skal foretages elektronisk ved brug af Miljø- og Fødevarerministeriets elektroniske selvbetjeningsløsninger, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Ved administrationen af bekendtgørelsen anvendes i vidt omfang genbrug af data.

Virksomheden kan tilgå selvbetjeningsløsningerne ved anvendelse af Nem-ID, hvorved eksisterende offentlig it-infrastruktur anvendes.

Indberetninger til Leverandørregisteret skal også foretages digitalt.

Forholdet til EU-lovgivningen

Udkastet til ny bekendtgørelse bidrager til gennemførelsen af nitratdirektivet (Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater der stammer fra landbruget).

De med udkastet indførte ændringer medfører ikke ændringer til dansk implementering af EU-regulering, hvorfor bekendtgørelsen lever op til regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering.

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har modtaget udkastet i præhøring og vurderer, at udkastet medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet på under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

Bekendtgørelsesudkastet medfører særskilte normer for økologisk svineproduktion. SEGES har vurderet, at dette vil medføre et tab i indtægter op til 7 mio. kr. årligt i alt for de berørte bedrifter. Det skal hertil bemærkes, at ændringen er et resultat af den løbende, regelmæssige justering i de estimerede normer.

Bekendtgørelsen forventes derudover ikke at have væsentlige efterlevelseseffekter for erhvervet.

Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft den 1. august 2019.

Venlig hilsen

Miljø & Biodiversitet
Landbrugsstyrelsen